

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 10048 8000 GA Zwolle

Aan het College van B&W, gemeente Zwolle
T.a.v. wethouder van onderwijs
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Locatie Zwolle
Hanzelaan 310
Postbus 10048
8000 GA Zwolle
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 60 00
F (088) 669 60 50
 [zwolle@owinsp.nl](mailto: zwolle@owinsp.nl)

Onze referentie
VVE/4355326

Uw referentie

Kopie aan
mw. Lenderink
Beleidsmedewerker onderwijs

Bijlage(n)
Definitief rapport vve

Datum 26 juni 2014
Betreft Definitief rapport kwaliteit vve in Zwolle

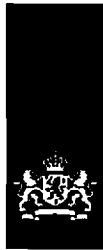
Geachte wethouder van onderwijs,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met daarin ons totaaloordeel over voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Zwolle in 2013 en 2014. Ik ga ervan uit dat u de betreffende besturen en directies van basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven op de hoogte stelt van dit rapport.

Vier werkweken na de dagtekening van deze brief worden het definitieve gemeenterapport en de locatierapporten openbaar gemaakt op de website van de inspectie, www.onderwijsinspectie.nl. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen drie werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als bijlage aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

drs. E. (Bert) Molema
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**DE KWALITEIT VAN VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE IN DE
GEMEENTE ZWOLLE IN 2013**

Onderzoeksnummer : 259437
Datum vaststelling : 26 juni 2014

Inhoud

Voorwoord	5
1 Inleiding.....	6
2 Vve in de gemeente Zwolle	7
3 De oordelen over de voor- en de vroegscholen	13
4 Conclusies	21

Voorwoord

In de periode 2007-2012 heeft de Inspectie van het Onderwijs een landelijke bestandsopname uitgevoerd naar de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (vve). Daarna is het signaalgestuurde toezicht op vve in werking getreden.

Voor de periode 2012-2015 hebben het Rijk en de 37 grote steden (G37) afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen met een taalachterstand gebruik kunnen maken van hoogwaardige onderwijsvoorzieningen. In deze afspraken staan kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor de voor- en vroegschoolse educatie. Daarbij is afgesproken dat de Inspectie van het Onderwijs in 2013 en 2015 een monitor uitvoert om de kwaliteit van vve op gemeentelijk niveau, op voorscholen en op vroegscholen (groep 1 en 2 van basisscholen) in beeld te brengen. Dit rapport beschrijft de kwaliteit van vve in de gemeente Zwolle in 2013.

De hoofdinspecteur primair onderwijs,
Dr. A. Jonk

1 Inleiding

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Zwolle in 2013.

De opbouw van het rapport is als volgt:

Het rapport begint met een beeld van het vve-beleid op gemeentelijk niveau. Daarin wordt ingegaan op de ontwikkeling van de gemeente sinds de bestandsopname en de relatie met de bestuursafspraken tussen het Rijk en de gemeente Zwolle (paragraaf 2.1). Daarna wordt een overzicht gegeven van de voor- en vroegscholen in de gemeente (paragraaf 2.2) en van de door de gemeente aangeleverde vve-documenten (paragraaf 2.3). Tevens geeft de inspectie in dit hoofdstuk een oordeel over het gemeentelijk vve-beleid (paragraaf 2.4). De basis van deze beoordeling is een digitale vragenlijst die de gemeente heeft ingevuld. De inspectie heeft deze vragenlijst geverifieerd aan de hand van de aangeleverde documenten en in een gesprek met betrokkenen van de gemeente.

Ook de voor- en vroegscholen in de gemeente hebben een digitale vragenlijst ingevuld. In hoofdstuk 3 worden de oordelen van de inspectie over de locaties gepresenteerd. Dat gebeurt in de vorm van overzichtstabellen met daarin de eigen antwoorden van de locaties per kwaliteitsaspect (uitkomsten digitale vragenlijst).

De inspectie heeft in de gemeente Zwolle vier voorschoollocaties en drie vroegschoollocaties bezocht om de antwoorden te verifiëren. De resultaten van de locatiebezoeken worden ook in dit hoofdstuk toegelicht en de oordelen van de inspectie worden vergeleken met de resultaten van de vragenlijsten.

Hoofdstuk 4, tenslotte, bevat de conclusies over de kwaliteit van vve in de gemeente Zwolle.

Bij de beoordeling wordt gewerkt met een vierpuntsschaal:

1. *Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig.*
Deze kwalificatie geeft aan dat echt iets verbeterd dient te worden.
2. *Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn nodig*
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. *Voldoende*
4. *Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen.*
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat anderen hiervan kunnen leren.

2 Vve in de gemeente Zwolle

De gemeente Zwolle heeft een digitale vragenlijst ingevuld.

De digitale vragenlijst levert de volgende informatie:

- Een lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd: zie paragraaf 2.3
- Een beoordeling van het gemeentelijk vve-beleid : zie paragraaf 2.4.

2.1 Ontwikkeling van vve in Zwolle sinds de bestandsopname

In 2010 heeft de bestandsopname vve in de gemeente Zwolle plaatsgevonden. Het rapport over de kwaliteit van vve in Zwolle is vastgesteld in november 2010. De voornaamste conclusies waren:

- De condities waaronder vve in gemeente Zwolle werd gerealiseerd, voldeden op alle punten aan de verwachtingen. De groepsmaat en professionalisering van de leidsters en de resultaten van vve waren zelfs een voorbeeld voor anderen.
- Het gemeentelijk vve-beleid mistte destijds een actuele en/of toereikende invulling op zes van de negen beoordeelde indicatoren. Het betrof de definitie doelgroepkind, bereik en toeleiding van doelgroepkinderen, externe zorg, interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen en de doorlopende lijn tussen voor- en vroegschool. Daarnaast was verbetering gewenst bij de coördinatie en evaluatie van vve op gemeentelijk niveau. Het integrale vve-programma was een voorbeeld voor anderen.

De gemeente heeft de bevindingen van de inspectie gebruikt om het gemeentelijk vve-beleid voor 2011-2015 te verstevigen.

In maart 2012 heeft gemeente Zwolle de bestuursafspraken G33 'Effectief benutten van vve en extra leertijd voor jonge kinderen' met het Rijk gesloten. De gemeente heeft in dit kader extra middelen gekregen, in ruil voor het realiseren van specifieke ambities en streefdoelen per 2015.

2.2 Overzicht van de voor- en de vroegscholen in Zwolle

Voorafgaand aan de digitale vragenlijst is gevraagd naar een overzicht met de vve-peuterspeelzalen en -kinderdagverblijven (dus: de voorscholen) en de bijbehorende vroegscholen (de vve-basisscholen). De onderwijsinspectie heeft met gebruikmaking van de DUO-telgegevens per 1 oktober 2012 met het percentage gewichtenleerlingen van 4 en 5 jaar dat overzicht indien nodig nader ingevuld: zie tabel 2.2. Hierbij is er van uitgegaan dat scholen die 20 procent of meer gewichtenkleuters hebben gezien kunnen worden als een 'vroegschool'.

Tabel 2.2: Overzicht van de voor- en vroegscholen in de gemeente Zwolle. Alle onderstaande locaties hebben een digitale vragenlijst gekregen en (voor)scholen met * zijn ook bezocht.

Voorschool: peuterspeelzaal	Vroegschool: Basisschool
Doomijn PSO Bachlaan 20*	CBS Het Carillon*
PSO Munterkamp	OBS Het Veldboekje*
PSO Vlasakkers	OBS De Toonladder*
PSO Beukenstraat (2 psz)	KBS De Wilgenburg
PSO Muurmeesterstraat	OBS De Springplank
PSO Sterrenkroos	OBS De Marsweide
Doomijn PSO Geraniumstraat*	OBS De Oosterenk
PSZ Mussenhage	OBS De Wieden

Doomijn PSO Bachlaan 158/162*	OBS De Krullevaar
PSO Beulakkerwiede	
PSO Obrechtstraat	
PSO Gouwe	
KDV Doomijn Obrechtstaat**	
KDV Plons Aa-landen	
KDV Doomijn Bachlaan	
KDV Plons Wilgenburg	
KDV Plons Carillon*	
KDV Plons Holtenbroek	

2.3 Lijst met de vve-documenten die de gemeente heeft aangeleverd

- a. Ouderbetrokkenheid bij onderwijsachterstanden (concept), d.d. 13 augustus 2013;
- b. Piramide Zwolle, evaluatieverslag 2011/2012, d.d. december 2012;
- c. Bijlage prestatieafspraken 2013, d.d. 31 oktober 2012;
- d. Monitoring VVE, d.d. 30 juli 2012;
- e. Op weg naar een meerjarenvisie peuterspeelzaalwerk concept, d.d. 19 juni 2012;
- f. Non-bereik doelgroeppeuters in de gemeente Zwolle; verslag van onderzoek naar het non-bereik van doelgroeppeuters in de gemeente Zwolle, d.d. september 2011;
- g. Uitvoeringsplan VVE en schakelklassen 2011-2015, 24 mei 2011;
- h. Een stevig fundament, beleidskader vve 2011-2015, 6 december 2010;
- i. Overdracht kindgegevens van voorschoolse instellingen naar het basisonderwijs, d.d. december 2010;
- j. Stappenplan ondersteuningsstructuur mei 2013 0 - 100 Zwolle, 1 maart 2013;
- k. Algemene subsidieverordening Zwolle (hoofdstuk 15);
- l. Uitvoeringsplan VVE en schakelklassen 2011-2015 (website).

2.4 Het gemeentelijke vve-beleid

In deze paragraaf geeft de inspectie haar bevindingen weer over het gemeentelijk vve-beleid .

Per domein wordt weergegeven op welke punten de inspectie het gemeentelijk beleid en uitvoering als voldoende ('3') beoordeelt, waar nog verbeterpunten worden gezien, zowel zonder ('2') als met ('1') afspraken en op welke punten de gemeente als een voorbeeld voor anderen gezien wordt ('4').

De inspectie baseert haar bevindingen op de uitkomsten van haar verificatie van de digitale vragenlijst door middel van documentenanalyse, gesprekken met betrokkenen en informatie uit locatiebezoeken. Waar de bevindingen van de inspectie afwijken van het beeld uit de digitale vragenlijst van de gemeente wordt dit vermeld en onderbouwd.

HET GEMEENTELIJK VVE-BELEID		1	2	3	4
1a1	Definitie doelgroepkind				•
1a2	Bereik			•	
1a3	Toeleiding			•	
1a4	Ouders		•		
1a5	Integraal vve-programma				•
1a6	Externe zorg		•		
1a7	Interne kwaliteitszorg van de voor- en vroegscholen		•		
1a8	Doorgaande lijn			•	
1a9	Resultaten				•
1b	Vve-coördinatie op gemeentelijk niveau		•		
1c	Systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau			•	

DE VVE-CONDITIES					
2a	GGD-rapport			•	
2b	Gemeentelijk subsidiekader			•	

De inspectie publiceert jaarlijks ook een oordeel over het toezicht dat door de gemeenten op de kinderopvang en peuterspeelzalen wordt uitgevoerd. Voor meer informatie hierover zie www.onderwijsinspectie.nl/onderwijs/Kinderopvang.

Toelichting:

'1' Verbeterpunten met een afspraak

Er zijn geen verbeterpunten met een afspraak

'2' Verbeterpunten

1a4 Ouders

De gemeente hecht belang aan educatief partnerschap bij ouders. Als uitgangspunt geldt dat ouders verantwoordelijk zijn voor het ondersteunen van hun kind bij haar/zijn ontwikkeling in het algemeen en meer specifiek gedurende zijn verblijf in de voorschoolse voorziening en op de school. De gemeente heeft hiervoor een (concept) beleidsdocument opgesteld waarin een stappenplan is opgenomen waarmee beoogd wordt de ouderbetrokkenheid nader uit te werken. Een analyse van de ouderpopulatie, waarop het beoogde effect gebaseerd is, is echter nog niet beschikbaar. Ook zijn er nog geen doelen geformuleerd die de gemeente met het ouderbeleid wil behalen. In het concept-document 'Ouderbetrokkenheid bij onderwijsachterstanden' is wel een eerste aanzet voor het formuleren van doelen gegeven maar is hierover nog geen overeenstemming. Dit zijn de redenen waarom indicator 1a4 een verbeterpunt is.

1a6 Externe zorg

Volgens de vragenlijst zijn afspraken gemaakt over de externe zorgstructuur, maar dit blijkt niet uit de toegezonden documenten. In het document "Stappenplan ondersteuningsstructuur mei 2013 0 - 100 Zwolle" is in 4 fasen aangegeven hoe de externe zorg binnen vve-instellingen in de gemeente Zwolle wordt geïmplementeerd. De eerste (pilot-) fase is afgerond en geëvalueerd waarop nu een verbreding van de externe zorg heeft plaatsgevonden. Voor de aanmelding van doelgroepeuters zijn afspraken gemaakt en gecommuniceerd met de vve-

instellingen. Omdat de ondersteuningsstructuur net is ingevoerd is er geen evaluatie beschikbaar.

1a7 Interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen

De gemeente Zwolle heeft geen afspraken gemaakt over de wijze waarop de vve-instellingen hun eigen interne kwaliteit evalueren, verbeteren en borgen. Dit is de reden waarom deze indicator als een verbeterpunt is aangemerkt. Een ander onderdeel van deze indicator, het maken van afspraken met de vve-instellingen over de wijze waarop zij zich aan de gemeente verantwoorden over de kwaliteit van vve is wel aanwezig. De houders van de voorscholen doen dit door middel van een jaarverslag.

1b vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

De beleidsontwikkeling en coördinatie van het vve-beleid, zoals dat in het de notitie "Uitvoeringsplan vve en schakelklassen 2011 – 2015" is beschreven, berust bij de gemeente Zwolle. Dit uitvoeringsplan is afgeleid van het beleidskader "Een stevig fundament". Bij de coördinatie van dit plan betreft de gemeente meerdere partners. Evenwel is, zo blijkt uit de ingevulde vragenlijst, de coördinatie op de uitvoering van het vve-beleid niet bij de gemeente belegd. Om deze laatste reden is deze indicator een verbeterpunt.

'3' Voldoende

1a2 bereik

De gemeente Zwolle streeft naar zoveel kindplaatsen als er doelgroepeuters zijn. Dit vanwege de heterogeen samengestelde vve-groepen en de spreiding van de doelgroepeuters over de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven binnen de gemeente. Op deze wijze profiteren volgens de gemeente zoveel mogelijk kinderen van het vve-aanbod.

De gemeente zou op grond van teldatum 1 oktober 2009 een aanbod voor doelgroepeuters moeten hebben voor $\frac{3}{4}$ van het aantal gewichtenleerlingen van 4 en 5 jaar. Dit zijn $0,75 \times 208 = 156$ plaatsen. Dit waren er op 1 oktober 2012 175. Hiermee is het aanbod voldoende.

Op basis van de gewichtendefinitie zouden per 1 oktober 2012 naar schatting 179 kindplaatsen beschikbaar moeten zijn, in de praktijk waren dat er 175, maar omdat de groepen heterogeen zijn is uitbreiding van het aantal plaatsen makkelijk te realiseren.

Het feitelijke aantal doelgroepeuters, uitgaande van de eigen bredere doelgroepdefinitie, lag op 1 oktober 2012 op 137 en ligt daarmee onder de peildatum van 1 oktober 2009. De reden voor dit lagere aantal wordt voornamelijk veroorzaakt door de terugloop in de kinderopvang. Het is de gemeente niet bekend hoeveel doelgroepeuters per 1 oktober 2012 daadwerkelijk vve kregen.

1a3 toeleiding

In de gemeente Zwolle heeft de JGZ de opdracht gekregen om systematisch de doelgroepkinderen in kaart te brengen en naar de vve-voorzieningen toe te leiden. De uitvoeringsverantwoordelijkheid voor de toeleiding naar alle voorschoolse voorzieningen is belegd bij welzijnsorganisatie Icare. Het gaat hierbij om toeleiding naar voorscholen waar gewerkt wordt met een vve-programma. In het document "Een stevig fundament" beschrijft de gemeente dat er een protocol opgesteld gaat worden waarin de afspraken tussen JGZ en andere partners zijn vastgelegd gericht op het realiseren van het beoogde bereik.

Door een onderwijsbegeleidingsdienst is in 2011 een onderzoek gedaan naar het non-bereik van doelgroepeuters in de gemeente Zwolle. Daaruit komt naar voren

dat circa 71% van de doelgroepeuters naar een voorschool gaat waar met een vve-programma wordt gewerkt. De gemeente heeft hiermee zicht op het non-bereik.

In de beleidsnotitie van de gemeente wordt verder niet aangegeven op welke manier de ouders naar de vve-voorzieningen toegeleid worden en ook is daarvan geen evaluatie beschikbaar. De gemeente heeft overigens wel een stappenplan voor de wijkverpleegkundige om de ouders toe te leiden maar daarin zijn de verantwoordelijkheden niet beschreven.

1a8 Doorgaande lijn

Om een doorgaande lijn tussen de voor- en voorschool te bewerkstelligen, is tussen de gemeente, de voorschoolse voorzieningen en de schoolbesturen afgesproken dat het gemeentelijk vastgestelde overdrachtsformulier en bijbehorend protocol wordt gebruikt. In het protocol is opgenomen dat het formulier altijd mondeling toegelicht wordt door de voorschool naar de voorschool en ook overgedragen wordt indien ouders daar toestemming voor hebben gegeven. De gemeente geeft in de vragenlijst van de inspectie aan dat ook op andere onderdelen van de doorgaande lijn afspraken zijn gemaakt, maar met de toelichting dat de voorschoolse voorzieningen en de vroegscholen dit onderling regelen. Alleen voor de afspraken over de warme overdracht en de afstemming over het vve-programma zijn ondersteunende documenten ("Een stevig fundament" en "overdracht kindgegevens van voorschoolse instellingen naar het basisonderwijs") beschikbaar. Voor doorstroom van doelgroepkinderen van een voor- naar een voorschool, afstemming pedagogisch klimaat en educatief handelen, ouderparticipatie en de wijze waarop de zorg en begeleiding is ingericht op de voor en voorschool ontbreken vastgelegde afspraken. Ook zijn er geen afspraken over de coördinatie van vve tussen de voor- en voorschool. Hier liggen mogelijkheden voor verdere verbetering.

1c systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau

De evaluatie, van het eigen vve-beleid, van de afspraken, de uitvoering en van de resultaten, vindt jaarlijks plaats. Deze evaluatie vindt plaats door een externe partij. Door de verbeterpunten op te nemen in plannen voor de komende periode kan dit onderdeel nog verder versterkt worden.

2a De gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt

De gemeente Zwolle heeft met de GGD afgesproken dat zij jaarlijks de basiskwaliteit van voorschoolse educatie beoordeelt. Sinds 2012 heeft de gemeente een A-status van het team Kinderopvang van de inspectie van het onderwijs. De inspectie heeft met een steekproef vastgesteld dat van de voor- en vroegscholen in Zwolle ook recente GGD-rapporten beschikbaar zijn, waarin het 8^e domein (voorschoolse educatie) is beoordeeld. Enkele locaties moesten nog in de laatste maanden van 2013 geïnspecteerd worden, maar dat is inmiddels afgerond.

2b er is een gemeentelijk subsidiekader

De gemeente Zwolle heeft een subsidiekader voor de aanbieders van voorschoolse educatie in de kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Om in aanmerking te komen voor de subsidie verplichten zij de aanbieders om te voldoen aan de wet Kinderopvang, de kwaliteitseisen peuterspeelzalen en de WPO voor wat betreft de bestrijding van onderwijsachterstanden. Het subsidiekader is opgenomen in de Algemene Subsidieverordening Zwolle, hoofdstuk 15, met het aandachtspunt dat de activiteiten moeten passen binnen het vastgestelde onderwijsachterstandenbeleid van de gemeente Zwolle. In dit subsidiekader zijn ook aanvullende voorwaarden

opgenomen om segregatie in de vve-groepen tegen te gaan en afspraken over het aanbod, de doorgaande lijn, ouderbeleid en het gebruik van peutertoetsen.

'4' Voorbeeld voor anderen

1a1: Definitie doelgroepkind

De gemeente heeft een definitie van de doelgroeppouder beschreven. Deze wordt bepaald aan de hand van de volgende criteria: gewichtenregeling van het basisonderwijs, taal achterstand in het Nederlands en/of ouderfactoren. Daarnaast heeft de gemeente eveneens in haar monitoring een definitie voor doelgroepkinderen bepaald aan de hand van de gewichtenregeling van het basisonderwijs. Daarbij geeft zij duidelijk aan dat het van belang is de doelgroepkinderen op zowel voor- als de vroegschool goed te monitoren om zo de ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen en daarmee de inspanningen die zijn verricht te kunnen meten.

1a5 Integraal vve-programma

Binnen de gemeente Zwolle is afgesproken dat alle voor- en vroegscholen werken met een integraal vve-programma (Piramide). Daarnaast biedt de gemeente de mogelijkheid aan om mee te doen aan onder meer 'Stapprogramma's' en gebruiken de voorscholen sinds dit jaar aanvullend 'Vve-thuis'. Over het gebruik van eventuele aanvullende programma's zijn afspraken gemaakt. Nagenoeg alle leidsters en leraren zijn voor het betreffende integraal vve-programma opgeleid of ronden een opleiding af in de komende periode. Verder hebben alle voor- en vroegscholen een eigen gekozen observatiesysteem. De gemeente gaat er van uit dat er observaties plaatsvinden om zodoende vroegtijdig achterstanden vast te kunnen stellen.

1a9 resultaten

Sinds enige jaren heeft de gemeente Zwolle meetbare resultaatafspraken voor vve. Deze afspraken gelden zowel voor de voor- als de vroegscholen. Tevens is daarbij afgesproken om welke toetsen en gegevens het gaat.

De volgende doelen en resultaten zijn afgesproken:

1. Zo veel mogelijk kinderen op een vve-locatie ontwikkelen zich gunstiger dan gemiddeld wat betreft hun taal- en rekenontwikkeling.
 - Minimaal 50% van de doelgroeppouder die een vve-locatie bezoekt heeft, vertoont een versnelde ontwikkeling op de toetsen Taal en Rekenen tijdens de peuterperiode.
 - Tijdens de kleuterperiode wordt de eerder behaalde leerwinst behouden, op voorwaarde dat de kinderen een basisschool bezoekt hebben die met een vve-programma werkt.
 - Kinderen die geen vve gevolgd hebben in de voorschoolse periode laten minimaal een gemiddelde taal- denkontwikkeling zien (gemeten via de vaardigheidsscores op de toetsen taal en rekenen).
2. Doelgroepkinderen scoren gemiddeld op landelijke niveau op de toetsen taal en rekenen (E2).

Daarnaast vindt elk jaar een evaluatie van de behaalde resultaten plaats op basis van de vooraf afgesproken doelstellingen.

3 De oordelen over de voor- en de vroegscholen

De voor- en vroegscholen uit het overzicht in paragraaf 2.2 hebben een digitale vragenlijst gekregen om zelf te rapporteren over de kwaliteit van vve. De vragen zijn rechtstreeks afkomstig uit het vve-waarderingskader. Elke voor- en vroegschool heeft een eigen zelfrapportage teruggekregen.

Paragraaf 3.1 bevat een overzicht van de resultaten van de vragenlijst. In paragraaf 3.2 worden de resultaten van de locatiebezoeken door de inspectie besproken. Een overzicht van de eigen waarderungen van alle vve-locaties is naar de gemeente gestuurd.

3.1 Resultaten vragenlijst

De antwoorden van de locaties op de vragen in de vragenlijst zijn conform de werkinstructie van de Inspectie van het Onderwijs vertaald naar waarderungen van een indicator. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om oordelen die door de inspectie zijn gegeven. In de onderstaande tabel staan deze waarderungen weergegeven in percentages van het totaal aantal vve-locaties in de gemeente. Het percentage waarderungen per indicator is niet altijd 100 procent, omdat op sommige locaties geen waardering is gegeven, bijvoorbeeld omdat het antwoord op vragen ontbrak. Bij de tabellen volgt een toelichting.

Tabel 3.1a De waardering van de indicatoren: Conditie

CONDITIES	1	2	3	4
A0.1 Recent en compleet GGD-rapport*			100%	
A2 Groeps grootte*			100%	
A3 "Dubbele bezetting"		31%	69%	
A4.1 Voldoende vve-tijd per week*			100%	
A5.2 Opgeleide leidsters*			100%	
A5.3 Nederlands spreken*		94%	6%	
A5.4 Vve-geschoolde leidsters ¹⁾				
A5.5 Jaarlijks opleidingsplan*			100%	

De indicatoren met een * zijn alleen van toepassing op de voorscholen.

1) Waardering niet te bepalen op basis van de vragenlijst

In 2010 voldeden de vijftien onderzochte voorscholen op de meeste van de onderdelen van het aspect Conditie. In 2013 zijn er volgens de voor- en vroegscholen binnen de condities nog enkele verbeterpunten en daarmee is dit een verslechtering van de situatie ten opzichte van de bestandsopname in 2010. Dit heeft voornamelijk te maken met aangescherpte eisen bij indicator A5.3.

In 2010 voldeed de dubbele bezetting (indicator A3) op alle voorscholen en dat is in 2013 nog zo. In de vroegscholen was dat in 2010 niet het geval en liet de dubbele bezetting een wisselend beeld zien. In 2013 blijkt slechts één vroegschool een dubbele bezetting te hebben.

De eisen voor het Nederlands taalniveau (indicator A5.3) zijn in het kader van de G37-bestuursakkoorden aangescherpt. Hierin is aangegeven dat de leidsters aantoonbaar het 3F/B2-niveau moeten beheersen. Een aantal leidsters volgt hiervoor dit schooljaar een opleiding of cursus of krijgen nog een herkansing. Op één voorscholen hebben alle leidsters al vóór september 2013 hun opleiding met succes afgesloten. De waardering '2' komt dus vooral omdat de leidsters de taaltoets ten tijde van de bevraging nog niet hadden afgerond.

Tabel 3.1b. De waardering van de indicatoren: Ouders

OUDERS	1	2	3	4
B1 Gericht ouderbeleid		100%		
B2 Vooraf info aan ouders over vve ¹⁾				
B3 Intake		77%		23%
B4 Thuis vve-activiteiten ¹⁾				
B5 Vve-participatie van ouders op voor- en vroegschool		58%		42%
B6 Info aan ouders over ontwikkeling kind ¹⁾				

1)Waardering niet te bepalen op basis van de vragenlijst

In 2010 zijn er binnen het aspect Ouders verbeterpunten vastgesteld voor de voorscholen en in mindere mate voor de vroegscholen. In 2013 zijn er volgens de voor- en vroegscholen beduidend meer locaties die op dit aspect verbeterpunten hebben.

Alle voor- en vroegscholen geven aan dat op alle locaties een gericht ouderbeleid ontbreekt (indicator B1). Slechts bij één vroegschool is een ouderbeleid aanwezig, maar bevat deze geen analyse van de ouderpopulatie. In 2010 bleek eenzelfde constatering. Het ontbrak daarbij voornamelijk aan concreet geformuleerd ouderbeleid.

De intake (indicator B3) gaf in 2010 op alle onderzochte voor- en vroegscholen voldoende informatie. In de vragenlijsten geeft in 2013 driekwart van de voor- en vroegscholen aan een onvolledige intakeformulier te hebben. Bepaalde onderdelen zoals samenstelling van het gezin, bijzonderheden van de ontwikkeling en gezondheid ontbreken. Wel zijn de intakeformulieren voor alle kinderen ingevuld en vindt bij het merendeel van de locaties de intake mondeling plaats.

Op een klein deel van de voor-en vroegscholen was in 2010 het bevorderen van ontwikkelingsstimulerende activiteiten thuis (indicator B4) nog een verbeterpunt. Op basis van de vragenlijst is niet te waarden of er thuis vve-activiteiten worden gedaan.

Op een kwart van de voor-en vroegscholen was in 2010 het stimuleren van participatie van ouders bij vve-activiteiten in de school (indicator B5) nog een verbeterpunt. Nu is 58% van de voor- en vroegscholen niet positief over de vve-participatie van ouders, met name over het aantal deelnemers (minder dan 60%) en het stimuleren van de ouders om juist mee te doen. Daarentegen zijn er ook voor- en vroegscholen (42%) die met hun inspanningen juist veel ouders bij hun activiteiten weten te betrekken.

Het informeren van ouders over de ontwikkeling van hun kind (indicator B6) was in 2010 voor een klein deel van de voorscholen een verbeterpunt. Op basis van de vragenlijst is de informatie aan ouders over de ontwikkeling van hun kind niet te waarden.

Tabel 3.1c. De waardering van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

KWALITEIT VAN DE UITVOERING VAN VVE	1	2	3	4
Het aangeboden programma				
C1.1 Integraal programma		4%	88%	
C1.2 Doelgerichte planning		8%	88%	

Alle voorscholen en veel vroegscholen gebruiken een integraal vve-programma. Ook in 2010 werkten nagenoeg alle voor- en vroegscholen met een integraal vve-programma waarbij sprake was van een doelgerichte planning. In 2013 is volgens de voor- en vroegscholen de kwaliteit op het gebied van het aangeboden programma grotendeels behouden. De meeste voor- en vroegscholen geven aan te werken met een doelgerichte planning (indicator C1.2) doordat er gebruik wordt gemaakt van een jaarrooster en week-/dagplanningen.

Tabel 3.1d. De waardering van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg

ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	1	2	3	4
D1.1 Volgen ontwikkeling kinderen		65%	31%	
D1.2 Planmatige begeleiding		12%		88%
D1.3 Evaluatie van begeleiding en zorg		27%	73%	
D2.1 Welke kinderen externe zorg nodig?		19%	50%	
D2.2 Aanmelding externe zorg		12%	85%	

In 2010 was het volgen van de ontwikkeling en de planmatige begeleiding van de kinderen voor veel voorscholen en vroegscholen op orde. De externe zorg en de inbedding in de bredere zorgketen was op alle voor- en vroegscholen van een voldoende niveau. In 2013 lijkt deze kwaliteit deels een achteruitgang te laten zien op grond van de vragenlijsten.

In kader van het volgen van de ontwikkeling van kinderen (indicator D1.1) is het van belang dat allereerst, binnen drie maanden, een beginsituatie wordt vastgelegd en daarna de verdere ontwikkeling wordt gevolgd. Dit gebeurde in 2010 op 95% van alle locaties. In de huidige situatie geven nagenoeg alle locaties aan wel binnen drie maanden de beginsituatie vast te leggen, maar het regelmatig volgen van de kinderen op de vier vve-domeinen en het aantal observatiemoment zoals aangegeven door het gebruikte instrument achterwege blijven. Dit betekent dat deze indicator (D1.1) nu voor 65% van de vve-locaties een verbeterpunt is.

De planmatige begeleiding (indicator D1.2) en de evaluatie van de begeleiding en zorg (indicator D1.3) waren in 2010 op de meeste van de voorscholen voldoende. Voor de evaluatie van de begeleiding en zorg geldt dat iets minder dan de helft (43%) van de voor- en vroegscholen achter blijft en daarmee deze indicator een verbeterpunt was.

Volgens de meeste (voor)scholen is de planmatige zorg nu verbeterd en is dit volgens de vragenlijsten een voorbeeld voor anderen. Daarbij betrekken vooral de voorscholen ook de ouders hier actief bij. Voor het planmatig evalueren van de extra begeleiding en zorg geldt dat dit eveneens verbeterd is ten opzichte van de bestandsopname in 2010. Hiervoor is nu duidelijk meer aandacht gekomen en is dit ook schriftelijk vastgelegd. Daarbij bepalen de instellingen uit de evaluatie, naast het trekken van conclusies ook de vervolgstappen.

In 2010 waren de kinderen die externe zorg nodig hadden en de reden waarom bij de leidsters/ leraren bekend. De vragenlijst laat nu een iets gematigder beeld zien. Dit komt vooral doordat gevraagd is of men over een (schriftelijk) overzicht beschikt. Het overzicht van welke kinderen externe zorg nodig hebben (indicator D2.1) is op basis van de vragenlijst op bijna een vijfde van de (voor-)scholen als onvoldoende gewaardeerd. Voor de aanmelding (indicator D2.2) geldt dat er bij ruim driekwart van de instellingen vaste afspraken zijn, met ouders wordt overlegd welke mogelijkheden er zijn en ouders worden ondersteund bij een eventuele aanmelding voor externe zorg.

Tabel 3.1e. De waardering van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

KWALITEITSZORG BINNEN DE VOOR- EN VROEGSCHOOL	1	2	3	4
E1 Vve-coördinatie binnen school		15%	85%	
E2 Vve evalueren		92%		
E3 Opbrengsten evalueren		69%	4%	23%
E4 Verbetermaatregelen		15%	62%	
E5 Vve borgen		69%	27%	
E6 Vve in kwaliteitszorg binnen school		67%	22%	

In 2010 zijn er binnen het aspect Kwaliteitszorg een aantal verbeterpunten vastgesteld voor zowel de voor- als de vroegscholen. Opvallend was ook dat voor een aantal voor en vroegscholen niets van kwaliteitszorg voor vve aanwezig was en daarom als een één was beoordeeld. In 2013 is er volgens de voor- en vroegscholen nog steeds sprake van meerdere verbeterpunten maar iedere locatie heeft nu in meer of mindere mate een vorm van kwaliteitszorg. De kwaliteit lijkt deels te zijn verbeterd en deels een achteruitgang te laten zien.

De vve-coördinatie (indicator E1) is ten opzichte van 2010 licht verbeterd. Er zijn nu meer locaties waar een vve-coördinator aanwezig is.

Het evalueren van de kwaliteit van vve (Indicator E2) was in 2010 op bijna driekwart van de (voor)scholen aanwezig. Dat is nu sterk teruggelopen naar nul. Voor veel van de instellingen is de evaluatie van de kwaliteitszorg een verbeterpunt. Onderdelen als participatie van de ouders, kwaliteit van het aanbod, kennis en vaardigheden van de leidsters en de zorgstructuur maken geen onderdeel uit van de evaluatie. Bij de vroegscholen is deze evaluatie niet jaarlijks of wordt daarover niet gerapporteerd aan betrokkenen.

Het evalueren van de resultaten van vve (indicator E3) was in 2010 voor ongeveer bij de helft van de locaties op orde. Dat is nu teruggelopen tot bijna een kwart en geldt dit voornamelijk voor de vroegscholen waarbij dit dan ook nagenoeg volledig gebeurd en daarom een voorbeeld voor anderen is (oordeel 4). In de situaties waar dit een verbeterpunt is vindt de evaluatie niet jaarlijks plaats aan de hand van bijvoorbeeld eigen ambities en heeft het geen betrekking op de gegevens uit het observatiesysteem.

Het planmatig verbeteren van de kwaliteit van vve (indicator E4) was in 2010 voor 70% voldoende. De vragenlijsten van 2013 geven voor de voorscholen hierover enige informatie, maar niet alle locaties hebben de vragenlijst hierop volledig ingevuld. Uit de gegevens blijkt dat de kwaliteit van het planmatig verbeteren iets is verbeterd. Bij een aantal voorscholen en enkele vroegscholen ontbreken concrete verbeterpunten of zijn deze niet opgenomen in een concreet verbeterplan.

De borging van gerealiseerde verbetering (indicator E5) was in 2010 bij ongeveer driekwart van de voorscholen en vroegscholen van voldoende niveau. Dit lijkt nu op basis van de vragenlijst van mindere kwaliteit te zijn. Het ontbreekt volgens de vragenlijsten nog te veel aan regelmatige groepsbezoeken door directie en coördinator die gericht zijn op het borgen van de gerealiseerde kwaliteit en aan vastgelegde afspraken en procedures.

Vve was in 2010 geen specifiek onderdeel van de kwaliteitszorg van de vroegschool (indicator E6). Volgens een kwart van de vroegscholen is de kwaliteitszorg van vve nu wel een specifiek onderdeel, dat is opgenomen in het schoolplan, de schoolgids of het jaarplan.

Tabel 3.1f. De waardering van de indicatoren: Doorgaande lijn

DOORGAANDE LIJN	1	2	3	4
F1 Vve-coördinatie tussen voor-vroeg ¹⁾				
F2 Doorstroom naar vroegschool		100%		
F3 Warme overdracht		19%	81%	
F4 Afstemming aanbod		12%	58%	
F5 Afstemming pedagogisch/educatief handelen		46%	23%	
F6 Afstemming over ouders		58%	12%	
F7 Afstemming begeleiding/zorg		58%	12%	

1)Waardering niet te bepalen op basis van de vragenlijst

In 2010 zijn er, voor zowel de voor- als de vroegscholen, binnen het aspect doorgaande lijn meerdere verbeterpunten vastgesteld die met name de warme overdracht, aanbod en afstemming op inhoud van de voor- en vroegschoolse educatie betroffen (F3 t/m F7). De vragenlijst laat nu op dezelfde onderdelen van de doorgaande lijn enige verbetering zien, maar het moet nog beter.

De doorstroom naar een vroegschool (indicator F2) is in 2010 als voldoende beoordeeld, omdat in de praktijk de meeste doelgroepkinderen doorstromen naar een vroegschool. De meeste voorscholen geven nu aan dat er geen vastgelegde afspraken zijn om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk (doelgroep)kinderen doorstromen naar een vroegschool, al of niet in de directe omgeving. Ouders maken daarin vaker, om voor hen moverende redenen, andere keuzes. Ook is er, zeker binnen de koppels van voor- en vroegschool, sprake van een warme overdracht (indicator F3). Op dit onderdeel geeft nu een klein deel van voornamelijk de voorscholen aan dat de warme overdracht niet voor alle zorgkinderen wordt gerealiseerd.

Op veel (58%) van de (voor-)scholen is er sprake van afstemming van het aanbod (indicator F4), doordat of hetzelfde programma wordt gebruikt of er afspraken zijn gemaakt over het aanbod. Het betreft hier overigens vaak de afstemming van thema's. De afstemming van het pedagogisch en educatief handelen, de omgang met ouders en de interne zorg (indicatoren F5, F6 en F7) is bij ruim de helft van de voor- en vroegscholen een verbeterpunt.

Tabel 3.1g. De waardering van de indicatoren: Resultaten

RESULTATEN	1	2	3	4
G1 Vve-resultaten meten ¹⁾				
G2 Niveau vve-resultaten ¹⁾				
G3 Verlengde kleuterperiode**			22	

De indicator met een ** is alleen van toepassing op de vroegscholen.

1)Waardering niet te bepalen op basis van de vragenlijst

In 2010 is het aspect Resultaten uitvoerig beschreven in de rapportage. Dit betrof echter een beschrijving van het effect van het programma dat op de voor- en vroegscholen is gebruikt. Hieruit kwam naar voren dat daar waar doelgroepkinderen vve aangeboden kregen met een vve-programma dit een positieve effect heeft op hun ontwikkeling. Ook in 2012 heeft een dergelijk evaluatie plaatsgevonden met dezelfde resultaten. De locaties hebben in de vragenlijsten echter geen beeld (kunnen) geven van de resultaten van vve.

Een kwart van de vroegscholen geeft aan dat er minder dan 12% van de kleuters een verlengde kleuterperiode nodig heeft. Van de overige vroegscholen zijn geen gegevens beschikbaar.

3.2 Resultaten inspectiebezoek

De inspectie heeft ter verificatie van de vragenlijsten vier voorscholen en drie vroegscholen bezocht. Dit is zo'n 25% van alle vve-locaties in de gemeente Zwolle. Bij de keuze van de te bezoeken locaties is de inspectie met name uitgegaan van het aantal/percentage doelgroepkinderen en waar mogelijk van een evenredige vertegenwoordiging van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen. Het onderzoek bestond uit groepsobservaties, gesprekken en documentenanalyse.

In onderstaande tabellen staan de oordelen van de inspectie in percentages van het totaal aantal bezochte vve-locaties in de gemeente. Het percentage oordelen per indicator kan verschillen, omdat op sommige locaties geen oordeel is gegeven. Onder iedere tabel wordt een toelichting gegeven op de oordelen en de mogelijke verschillen tussen de oordelen op basis van de bezoeken en de waarderingen op basis van de vragenlijsten.

Tabel 3.2a De beoordeling van de indicatoren: Conditie

CONDITIES	1	2	3	4
A0.1 Recent en compleet GGD-rapport*			100%	
A2 Groepsgrootte*			100%	
A3 "Dubbele bezetting"		14%	71%	
A4.1 Voldoende vve-tijd per week*			100%	
A5.2 Opgeleide leidsters*			100%	
A5.3 Nederlands spreken*		25%	75%	
A5.4 Vve-geschoolde leidsters		14%	86%	
A5.5 Jaarlijks opleidingsplan*			100%	

De indicatoren met een * zijn alleen van toepassing op de voorscholen.

In de wet Kinderopvang is geregeld dat de GGD als toezichthouder alle geregistreerde kindcentra inspecteert. In Zwolle heeft de GGD alle drie onderzochte voorscholen in 2013 bezocht. Tijdens die bezoeken is domein 8 (voorschoolse educatie) ook beoordeeld. Deze oordelen heeft de inspectie geverifieerd en overgenomen.

Tabel 3.2b De beoordeling van de indicatoren: Ouders

OUDERS	1	2	3	4
B1 Gericht ouderbeleid		43%	57%	
B2 Vooraf info aan ouders over vve			100%	
B3 Intake			100%	
B4 Thuis vve-activiteiten		14%	57%	29%
B5 Vve-participatie van ouders op voor- en vroegschool		14%	71%	14%
B6 Info aan ouders over ontwikkeling kind			100%	

De oordelen op basis van de bezoeken zijn voor het aspect Ouders voor alle drie indicatoren (B1, B3 en B5) positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst.

Tabel 3.2c De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteit van de uitvoering van vve

KWALITEIT VAN DE UITVOERING VAN VVE	1	2	3	4
<i>Het aangeboden programma</i>				
C1.1 Integraal programma			100%	
C1.2 Doelgerichte planning			100%	
C1.3 Gericht op taalontwikkeling			100%	
C1.4 Opklimmende moeilijkheidsgraad			100%	
<i>Het pedagogisch klimaat</i>				
C2.1 Pedagogisch handelen			100%	
C2.2 Structuur en gedragsgrenzen			86%	14%
C2.3 Stimuleren sociale vaardigheden en competenties			100%	
C2.4 Bevorderen zelfstandigheid			100%	
C2.5 Inrichting van de ruimte			100%	
<i>Het educatief handelen</i>				
C3.1 Afstemming educatief handelen			100%	
C3.2 Structurele activiteiten voor taalontwikkeling			100%	
C3.3 Bevorderen interactie			100%	
C3.4 Stimuleren actieve betrokkenheid kinderen			100%	
C3.5 Ontwikkeling van aanpakgedrag bij kinderen			100%	
C3.6 Responsief gedrag			100%	
C3.7 Afstemming activiteiten op ontwikkelingsverschillen			71%	

De oordelen op basis van de bezoeken zijn voor het aspect Kwaliteit van de uitvoering van vve op de bevroegde indicatoren iets positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst. De overige beoordeelde indicatoren laten een overwegend positief beeld zien. Hierbij valt op dat ten opzichte van de bestandsopname 2010, de inrichting van de ruimte nu beduidend aantrekkelijker, uitnodigender en spel- en taaluitlokkender is. Ook bevorderen de leidsters/leerkrachten de interactie tussen de kinderen beter, en bevorderen ze de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij kinderen. Tenslotte is er ook een duidelijke verbetering waargenomen in de afstemming van activiteiten op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen. De voor- en vroegscholen hebben zich in de afgelopen jaren hierin sterk ontwikkeld.

Tabel 3.2d De beoordeling van de indicatoren: Ontwikkeling, begeleiding en zorg

ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	1	2	3	4
D1.1 Volgen ontwikkeling kinderen		57%	43%	
D1.2 Planmatige begeleiding		14%	86%	
D1.3 Evaluatie van begeleiding en zorg		29%	71%	
D1.4 Specifieke begeleiding en zorg voor taalontwikkeling			100%	
D2.1 Welke kinderen externe zorg nodig?			100%	
D2. 2 Aanmelding externe zorg			100%	
D2.3 Volgen van de externe zorg			100%	

De oordelen op basis van de bezoeken zijn voor het aspect Ontwikkeling, begeleiding en zorg op één indicator (D1.2) na gelijk aan of positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst. Voor D1.2 geldt dat de oordelen uit de vragenlijst positiever zijn dan tijdens de bezoeken. Tijdens de bezoeken is dit nog niet gewaardeerd met een 4, voorbeeld voor anderen.

Tabel 3.2e De beoordeling van de indicatoren: Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool

KWALITEITSZORG BINNEN DE VOOR- EN VROEGSCHOOL	1	2	3	4
E1 Vve-coördinatie binnen school			100%	
E2 Vve evalueren			100%	
E3 Opbrengsten evalueren		71%	29%	
E4 Verbetermaatregelen			100%	
E5 Vve borgen			100%	
E6 Vve in kwaliteitszorg binnen school			100%	

De oordelen op basis van de bezoeken zijn voor het aspect Kwaliteitszorg binnen de voor- en vroegschool op de meeste indicatoren gelijk aan of positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst. De inspectie komt echter bij de evaluatie van de opbrengsten tot een ander oordeel dat minder positief is dan uit de vragenlijsten naar voren is gekomen. Hiervan zijn nog geen voorbeelden voor anderen gezien, maar is voor een vergelijkbaar percentage locaties deze indicator als voldoende beoordeeld.

Tabel 3.2f De beoordeling van de indicatoren: Doorgaande lijn

DOORGAANDE LIJN	1	2	3	4
F1 Vve-coördinatie tussen voor-vroeg			100%	
F2 Doorstroom naar vroegschool			100%	
F3 Warme overdracht		29%	71%	
F4 Afstemming aanbod			100%	
F5 Afstemming pedagogisch klimaat/educatief handelen		100%		
F6 Afstemming over ouders		29%	71%	
F7 Afstemming begeleiding/zorg		100%		

De oordelen op basis van de bezoeken zijn voor het aspect Doorgaande lijn op meer dan de helft van de indicatoren gelijk aan of positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst.

De indicatoren waarvoor dat niet geldt, hebben te maken met de afstemming van het pedagogisch en educatief handelen en de interne zorg (indicatoren F3, F5 en F7). Met name de vroegscholen geven in de vragenlijst vaker aan dat er op deze onderdelen sprake is van afstemming met de vroegschool, dan in de bezoeken is gebleken.

Tabel 3.2g De beoordeling van de indicatoren: Resultaten van vve

RESULTATEN VAN VVE	1	2	3	4
G1 Vve-resultaten meten				
G2 Niveau vve-resultaten				
G3 Verlengde kleuterperiode**			33%	

De indicator met een ** is alleen van toepassing op de vroegscholen.

Het oordeel op basis van de bezoeken is voor het aspect Resultaten van vve op de enige beoordeelde indicator positiever dan de waarderingen op basis van de vragenlijst.

Hierbij moet wel de opmerking worden gemaakt dat ook in de bezoeken de andere indicatoren over resultaten (G1 en G2) niet zijn beoordeeld, omdat de opbrengstdoelen in de zin van leer- of ontwikkelingsresultaten wel al langer zijn vastgelegd, maar dat de locaties daar geen beeld van hebben. De resultaten konden daarom tijdens de locatiebezoeken niet worden beoordeeld.

4 Conclusies

De inspectie heeft zowel op het niveau van de gemeente, als op het niveau van de afzonderlijke locaties, de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Zwolle beoordeeld.

De oordelen zijn gebaseerd op de antwoorden op vragenlijsten door zowel de gemeente als de vve-locaties. De antwoorden van de gemeente zijn geverifieerd in gesprekken en aan de hand van separaat toegestuurde beleidsdocumenten. De antwoorden van de vve-locaties zijn in een beperkte steekproef van onderzoeken ter plaatse geverifieerd.

Conclusies gemeentelijk vve-beleid

De gemeente is na de bestandsopname in 2010 voortvarend te werk gegaan. De bevindingen van de inspectie zijn meegenomen in het beleidsdocument 'Een stevig fundament, beleidskader vve 2011 – 2015', dat er toe bijdraagt dat er met een geïntegreerde aanpak, zowel in de gezinnen als in de instellingen op een actieve wijze de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. De afspraken die vervolgens in het Bestuursakkoord met OCW zijn opgenomen, liggen in de lijn van de ingeslagen weg.

Op zeven indicatoren heeft de gemeente de kwaliteit van het vve-beleid verbeterd ten opzichte van 2010. De belangrijkste verklaringen daarvoor liggen bij duidelijker afspraken, een verdere uitwerking van het beleid en betere regie van en meer afstemming tussen de lokale partners bij het stedelijke vve-beleid. Het huidige beleid getuigt van hoge ambities, maar dat vraagt om een betere evaluatie en verbetering van vve en coördinatie daarvan op gemeentelijk niveau dan het geval is. De aanzetten daartoe zijn aanwezig.

Op één onderdeel is de kwaliteit verslechterd. Dit is de betrokkenheid van ouders dat vooral te maken heeft met het nog in uitvoering zijn van het stappenplan en het ontbreken van een analyse van de ouderpopulatie.

Verbeterafspraken

Er zijn geen dringende verbeterpunten geconstateerd.

Verbeterpunten

- 1a4 ouders
- 1a6 externe zorg
- 1a7 interne kwaliteitszorg voor- en vroegscholen
- 1b vve-coördinatie op gemeentelijk niveau

Voldoende oordelen

- 1a2 bereik
- 1a3 toeleiding
- 1a8 doorgaande lijn
- 1c systematische evaluatie en verbetering van vve op gemeentelijk niveau
- 2a de gemeente heeft geregeld dat de GGD de basiskwaliteit van de voorscholen beoordeelt
- 2b er is een gemeentelijk subsidiekader

Voorbeelden voor anderen

- 1a1 doelgroepdefinitie

- 1a5 integraal vve-programma
- 1a9 resultaten

Kwaliteit van vve op de locaties en relatie tussen de bezoeken en de vragenlijsten

Over het algemeen geven de antwoorden in de vragenlijst een positief beeld over de kwaliteit van vve in de voor- en vroegscholen in Zwolle. De condities voor vve zijn op de voorscholen over het algemeen in orde. Voor zover daar naar gevraagd is, is men ook positief over het gebruikte aanbod maar is de wijze waarop de ontwikkeling van de kinderen worden gevolgd een verbeterpunt. Met betrekking tot de doorgaande lijn tussen voor- en vroegscholen is enige winst geboekt ten opzichte van de bevindingen in 2010. Deze is van voldoende niveau voor wat betreft de warme overdracht en afstemming van het aanbod, maar kan nog duidelijk verbeteren op de overige indicatoren binnen dit aspect. De kwaliteit van het ouderbeleid, de kwaliteitszorg en de resultaten van vve zijn ook aspecten die nog steeds om aandacht en verbetering vragen.

In de vragenlijsten is gedetailleerd naar de kwaliteit van de diverse aspecten van vve gevraagd. Uit de onderzoeken die de inspectie bij enkele voor- en vroegscholen heeft gebracht, blijkt dat de eigen waarderings van deze locaties over het algemeen overeenkomen met de aangetroffen praktijk. Bij de aspecten kwaliteitszorg en ouders is de inspectie positiever maar bij de doorgaande lijn juist bij enkele indicatoren kritischer.

Relatie tussen gemeentelijk beleid en kwaliteit op de locaties

Zowel de gemeente als de voor- en vroegscholen hebben sinds 2010 veel werk verzet in het belang van niet alleen de doelgroepkinderen, maar ook de overige kinderen in de voor- en vroegscholen.

Het valt daarbij op dat de gemeente de kaders waarbinnen en de lijnen waarlangs vve moet plaatsvinden wel met de ketenpartners heeft afgesproken en gecommuniceerd maar dat dat de implementatie en coördinatie nog verder moet plaatsvinden. Een voorbeeld daarvan is de nadere uitwerking van de doorgaande lijn binnen de koppels.

Vervolgafspraken

De inspectie zal vanaf 2015 opnieuw de kwaliteit van vve in de gemeente Zwolle in beeld brengen (vve-Monitor 2015).